

Zánik funkce kooptovaného člena představenstva

Na zánik funkce kooptovaného člena představenstva nelze ani přiměřeně vztáhnout ustanovení § 66 odst. 1 obch. zák., funkce kooptovaného člena představenstva zaniká ke dni, kdy se konala (měla konat) nejbližší následující valná hromada, jež mohla (měla možnost) zvolit nové členy představenstva, bez dalšího.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 3718/2009, ze dne 19.9.2010)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci společnosti R. CZ a. s., se sídlem v P., o zápis změn do obchodního rejstříku, vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. B 901, o dovolání společnosti, Ing. J.B..a J.K., obou zastoupených Mgr. M. Z., advokátem, se sídlem v P., proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 5. května 2009, č. j. 7 Cmo 14/2009-280, tak, že dovolání Ing. J. B. aj.K. se odmítají. Dovolání společnosti R. CZ a. s. se zamítá.

Z odůvodnění:

Vrchní soud v Praze v záhlaví označeným usnesením změnil výrok II. usnesení ze dne 7. října 2008, č. j. F 23277/2008, B 901/3-237, ve znění opravného usnesení ze dne 12. listopadu 2008, č. j. F 23277/2008, B 901/3-248, kterým Krajský soud v Plzni rozhodl o výmazu předsedy představenstva společnosti R. CZ a. s. (dále jen „společnost“) Ing. J. B., místopředsedy představenstva Ing. J. V. a člena představenstva J. K. z obchodního rejstříku a zápisu zániku jejich funkce a členství v představenstvu ke dni 4. března 2005, tak, že zapsal u Ing. J. B. aj. K. zánik jejich funkce a členství v představenstvu již k 30. červnu 2004; ve zbývající části výrok II. usnesení soudu prvního stupně potvrdil.

Soudy vyšly z toho, že :

1/ Všem členům představenstva - J. K., Ing. J. B. a Ing. J. V. - vzniklo členství v představenstvu dne 4. prosince 2000, kdy byla společnost zapsána do obchodního rejstříku.

2/ Podle § 17 odst. 4 stanov společnosti je funkční období členů představenstva čtyřleté; představenstvo, jehož počet členů zvolených valnou hromadou neklesl pod polovinu, může jmenovat náhradní členy do příštího jednání valné hromady.

3/ Dne 24. května 2001 byl prohlášen konkurs na majetek společnosti R. s. r. o. „v likvidaci“, jejímiž jednateli byli ke dni prohlášení konkursu Ing. J. B. a Ing. J.V..

4/ Náhradní valná hromada konaná dne 23. října 2002 potvrdila Ing. J.B. a Ing. J. V. ve funkci členů představenstva společnosti.

5/ Dne 19. června 2003 odstoupil J. K. z funkce člena představenstva společnosti; následně byl dne 16. září 2003 do představenstva kooptován (ve smyslu § 17 odst. 4 stanov).

6/ Dne 21. června 2004 odstoupil Ing. B. z funkce člena představenstva společnosti; dne 1. září 2004 byl do představenstva kooptován.

Soud prvního stupně uzavřel, že všem členům zaniklo členství v představenstvu „nejpozději“ dne 4. března 2005, kdy jim uplynulo dle § 17 odst. 3 stanov a § 194 odst. 2 zákona č. [513/1991](#) Sb.,

obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), jejich funkční období.

Potvrzením ve funkci členů představenstva dne 23. října 2002 nebylo Ing. B. a Ing. V. založeno nové funkční období, ale byla pouze odstraněna překážka dle § 31a odst. 1 obch. zák. (ve znění „platném“ ke dni 24. května 2001), jež bránila jejich dalšímu pokračování ve výkonu funkce v rámci téhož funkčního období.

Odvolací soud - konstatuje, že s ohledem na § 184 odst. 3 obch. zák. se má valná hromada konat každoročně nejpozději 30. června - uvedl, že byl-li J.K. kooptován dne 16. září 2003, byl kooptován do příští valné hromady, která se měla konat nejpozději 30. června 2004, a k tomuto datu mu uvedená funkce definitivně zanikla.

Nemohl proto jako „nečlen“ spolu s Ing. V. dne 1. září 2004 na zasedání „představenstva“ jmenovat Ing. B. náhradním členem představenstva, neboť počet členů představenstva klesl pod polovinu. Funkce člena a předsedy představenstva Ing. B. tudíž zanikla rovněž k 30. červnu 2004, kdy valná hromada měla projednat jeho odstoupení z funkce.

Ing. V. zaniklo členství i funkce v představenstvu k 5. březnu 2005 uplynutím funkčního období, jeho pozdější odstoupení z funkce je právně irelevantní.

Společnost, Ing. J.B. aj. K. napadli rozhodnutí odvolacího soudu dovoláním, opírajíce jeho přípustnost o ustanovení § 237 odst. 1 písm. a/ a c/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), a uplatňujícíce přitom dovolací důvod dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.

Dovolatelé zpochybňují závěr odvolacího soudu, podle něhož podstatou institutu kooptace je dočasné obsazení uvolněných míst v představenstvu a nelze jej vykládat tak, že nebude-li se následující valná hromada konat nikdy, neskončilo by kooptovaným členům představenstva jejich funkční období nikdy. Napadají rovněž závěr, podle něhož funkční období jednotlivých členů představenstva nemůže trvat déle jak 5 let a 3 měsíce.

Dle názoru dovolatelů z ustanovení § 194 odst. 2 obch. zák. vyplývá, že kooptovaní členové představenstva vykonávají svou funkci až do příštího zasedání valné hromady „s tím, že toto není blíže časově omezeno“. Jsou proto přesvědčeni o tom, že jsou stále členy představenstva.

Navrhují, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Dovolání Ing. B.a Jaroslava K. nejsou přípustná.

Jmenování dovolatelé účastníky řízení v projednávané věci nejsou. Účastenství v řízení ve věcech obchodního rejstříku se s účinností od 1. července 2005 (od novely občanského soudního řádu provedené zákonem č. [216/2005](#) Sb.) řídí ustanovením § 200c odst. 1 o. s. ř., jež stanoví, že účastníky řízení jsou osoba, která podala návrh, k němuž je oprávněna podle zvláštního právního předpisu (navrhovatel), a podnikatel; ustanovení § 94 odst. 1 a 2 o. s. ř. se nepoužijí. Dovolatelé nejsou ani jednou z vyjmenovaných osob.

Tito dovolatelé, kteří (správně) nebyli ani účastníky řízení před soudy nižších stupňů, tak nejsou subjektivně způsobilí k podání dovolání (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. června 2008, sp. zn. 29 Cdo 4610/2007, či ze dne 22. června 2006, sp. zn. 29 Odo 124/2006, jež jsou veřejnosti k dispozici na webových stránkách Nejvyššího soudu). Dovolací soud proto jejich dovolání podle ustanovení § 243b odst. 5 a § 218 písm. b) o. s. ř. odmítl.

Dovolání společnosti je přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a/ a c/ o. s. ř., není však důvodné.

Nejvyšší soud shledává dovolání dle § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. přípustným pro řešení otázky, kdy končí kooptovaným členům představenstva akciové společnosti funkční období v případě, že se valná hromada, do jejíhož zasedání jsou zvoleni, vůbec nesejde, resp. otázku volby členů představenstva neprojedná.

Z ustanovení § 194 odst. 2 in fine obch. zák. vyplývá, že stanovy mohou určit, že představenstvo, jehož počet členů zvolených valnou hromadou neklesl pod polovinu, může jmenovat náhradní členy do příštího zasedání valné hromady.

Podle § 184 odst. 3 obch. zák. (ve znění účinném do 31. prosince 2004, tedy ve znění rozhodném pro projednávanou věc) se valná hromada koná nejméně jednou za rok ve lhůtě určené stanovami, nejpozději však do šesti měsíců od posledního dne účetního období, a svolává ji představenstvo, popřípadě jeho člen, pokud se představenstvo na jejím svolání bez zbytečného odkladu neusneslo a zákon stanoví povinnost valnou hromadu svolat nebo pokud představenstvo není dlouhodobě schopno se usnášet, nestanoví-li tento zákon jinak.

Dle § 194 odst. 1 věty třetí obch. zák. funkční období jednotlivých členů představenstva určují stanovy a nesmí přesáhnout pět let.

Podle § 66 odst. 1 obch. zák. může osoba, která je statutárním orgánem nebo jeho členem anebo členem jiného orgánu společnosti, ze své funkce odstoupit. Je však povinna oznámit to orgánu, jehož je členem, nebo orgánu, který ji zvolil nebo jmenoval. Výkon funkce končí dnem, kdy odstoupení projednal nebo měl projednat orgán, který ji zvolil nebo jmenoval.

Účelem institutu kooptace je obsadit místa členů představenstva společnosti, jejichž funkce zanikla, náhradními členy a zajistit tak nepřetržité fungování statutárního orgánu společnosti. Již s ohledem na odlišný způsob ustavení kooptovaných členů představenstva (pomíjející do značné míry právo akcionářů podílet se na jmenování představenstva akciové společnosti) je ovšem zřejmé, že se musí jednat o řešení dočasné - do konání nejbližší následující valné hromady společnosti (na jejímž zasedání mohou být řádně zvoleni noví členové představenstva).

Stanoví-li zároveň obchodní zákoník (kogentním ustanovením) povinnost společnosti svolat valnou hromadu nejméně jednou ročně, lze dovodit, že funkce kooptovaných členů představenstva nemůže trvat nikdy déle než jeden rok.

Názor dovolatelky, podle něhož funkce kooptovaných členů představenstva zanikne teprve okamžikem, kdy se následující valná hromada skutečně koná, resp. funkce kooptovaných členů představenstva nezanikne, jestliže se valná hromada, do jejíhož zasedání jsou tito členové zvoleni, vůbec nesejde, nebo otázku volby členů představenstva neprojedná, není správný, neboť odporuje kogentním ustanovením obchodního zákoníku, jakož i samotnému účelu institutu kooptace členů představenstva akciové společnosti.

Jeho připuštěním by totiž mohlo dojít k situaci, kdy by délka funkčního období kooptovaného člena překročila zákonem stanovenou maximální hranici, a dokonce i k tomu, že takto jmenovaný člen by zůstal členem představenstva po neomezenou dobu. Uvedený názor nelze přijmout i proto, že vychází z představy, podle níž se do postavení kooptovaných členů představenstva nijak nepromítne porušení povinnosti konat valnou hromadu každý rok (§ 194 odst. 1 a § 184 odst. 3 obch. zák.).

Nejvyšší soud na tomto místě dodává, že postavení kooptovaného člena představenstva je odlišné od postavení člena představenstva, který ze své funkce odstoupil.

Je tomu tak, vedle dočasného charakteru kooptace, i proto, že na rozdíl od odstoupivšího člena

představenstva nemá kooptovaný člen představenstva žádný zvláštní zájem na tom, aby jeho funkce (projednáním valnou hromadou) zanikla. Na zánik jeho funkce nelze proto ani přiměřeně vztáhnout ustanovení § 66 odst. 1 obch. zák. Základní rozdíl je v tom, že – ačkoli z výslovného znění § 66 odst. 1 obch. zák. se podává, že funkce odstoupivšího člena představenstva zanikne i v případě, že se tato valná hromada nekoná, resp. odstoupení člena neprojedná – nevysloveným (leč samozřejmým) požadavkem zde je, že odstoupivší člen představenstva učiní vše, čeho je dle zákona zapotřebí k tomu, aby valná hromada společnosti měla vůbec příležitost jeho odstoupení projednat, tj. především valnou hromadu s odpovídajícím pořadem jednání (neučiní-li tak představenstvo), svolá. Funkce kooptovaného člena představenstva naproti tomu zaniká ke dni, kdy se konala (měla konat) nejbližší následující valná hromada, jež mohla (měla možnost) zvolit nové členy představenstva, bez dalšího.

Právní posouzení věci odvolacím soudem je tedy správné a dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř. není dán. Jelikož se dovolatelce prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu správnost právního posouzení věci odvolacím soudem zpochybnit nepodařilo a Nejvyšší soud neshledal ani jiné vady, k jejichž existenci u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), dovolání podle ustanovení § 243b odst. 2 části věty před středníkem o. s. ř. zamítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ – Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Blankosměnka](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada](#)
- [Směnečný a šekový platební rozkaz, prominutí zmeškání lhůty \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o dílo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Veřejné zakázky](#)
- [Výklad právních předpisů, přepravní smlouva](#)
- [Smluvní pokuta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)